

Inhoudsopgave

<i>Inleiding</i>	1
<i>Wat verstaan wij onder pesten?</i>	1
<i>Rollen en verantwoordelijkheden</i>	2
Leerlingen.....	3
Mentoren.....	3
Vakdocenten en OOP.....	3
Veiligheidscoördinator/ Anti-pestcoördinator.....	3
Zorgcoördinator.....	3
Vertrouwenspersoon.....	3
Schoolleiding.....	3
<i>Preventie: hoe voorkomen wij pesten?</i>	3
<i>Signalering en melding</i>	4
<i>Stappenplan bij pesten</i>	4
1. Direct ingrijpen.....	4
2. Eerste onderzoek door de mentor.....	5
3. Afspraken maken en vastleggen.....	5
4. Opschaling bij herhaling of ernstige situaties.....	5
5. Nazorg en borging.....	6
<i>Cyberpesten</i>	6
<i>Ondersteuning</i>	7
<i>n en kwaliteitszorg</i>	7
<i>Gebruikte bronnen</i>	7

Inleiding

Het Fiducie College wil een veilige, geborgen en inspirerende leeromgeving zijn waarin elke leerling zich kan ontwikkelen. Vanuit onze kernwaarden openheid en respect, verantwoordelijkheid, reflectie, burgerschap en zelfredzaamheid, en onze islamitische identiteit, vinden wij dat pesten niet past binnen onze schoolgemeenschap. We leren leerlingen dat kennis en karaktervorming hand in hand gaan: je draagt bij aan een veilige omgeving door dienstbaar te zijn aan elkaar en door rechtvaardig en respectvol om te gaan met verschillen. De uitvoering en evaluatie van dit protocol maken onderdeel uit van onze kwaliteitscyclus en worden periodiek besproken binnen het team en met de schoolleiding.

Dit pestprotocol beschrijft:

1. hoe wij pesten proberen te voorkomen;
2. hoe wij signalen herkennen;
3. welke stappen wij zetten bij een melding;
4. hoe wij veiligheid herstellen en borgen.

Wat verstaan wij onder pesten?

Wij verstaan onder pesten: herhaald, bewust negatief gedrag waarbij sprake is van machtsongelijkheid. Dit kan verbaal zijn (uitschelden, bedreigen), fysiek (duwen, slaan),

sociaal (buitensluiten, roddelen) of digitaal (cyberpesten via apps, social media, games of het verspreiden van beeldmateriaal).

Pesten kan zijn:

Verbaal: uitschelden, beledigen, bedreigen

Fysiek: duwen, slaan, spullen afpakken

Sociaal: buitensluiten, roddelen, negeren

Digitaal (cyberpesten): online beledigen, verspreiden van beeldmateriaal, groepsdruk via social media

Wij stimuleren leerlingen om actieve omstanders te zijn door pestgedrag te stoppen, slachtoffers te steunen, incidenten te melden en geen pestgedrag te versterken door het te delen of te liken. Dit geldt zowel voor pesten op school als voor cyberpesten.

Plagen is anders: dat is meer wederkerig en gelijkwaardig en stopt meestal wanneer één van beide aangeeft dat het niet leuk is. Wanneer gedrag structureel is, wanneer iemand zich onveilig voelt of wanneer er sprake is van macht, spreken wij van pesten en handelen wij volgens dit protocol.

Rollen en verantwoordelijkheden

Binnen het Fiducie College draagt iedereen verantwoordelijkheid voor sociale veiligheid. Leerlingen worden gestimuleerd om actief bij te dragen aan een veilige schoolcultuur en signalen bespreekbaar te maken. Personeel grijpt altijd direct in wanneer pestgedrag zichtbaar is. Ouders/verzorgers zijn partners: we communiceren helder, betrekken ouders waar nodig en streven naar één gezamenlijke lijn.

In onze schoolorganisatie hebben verschillende functies een duidelijke rol. De mentor is de eerste contactpersoon en neemt het initiatief in de begeleiding van leerlingen, het verzamelen van feiten, het voeren van gesprekken en het maken van afspraken.

Vakdocenten en ondersteunend personeel spelen een belangrijke rol in het waarborgen van de sociale veiligheid binnen het Fiducie College. Zij signaleren pestgedrag vroegtijdig, grijpen direct in wanneer dat nodig is en zorgen ervoor dat de mentor hiervan op de hoogte wordt gesteld, bij voorkeur nog dezelfde dag. Op deze manier handelen we snel en consequent, en voorkomen we dat situaties escaleren of onopgemerkt blijven.

Daarnaast is er binnen onze school een vertrouwenspersoon beschikbaar voor leerlingen die behoefte hebben aan een vertrouwelijk gesprek of een melding willen doen. De vertrouwenspersoon is laagdrempelig benaderbaar en biedt een veilige omgeving waarin leerlingen zich gehoord voelen. Aan het begin van elk schooljaar wordt de vertrouwenspersoon actief geïntroduceerd aan alle leerlingen, zodat duidelijk is bij wie zij terecht kunnen. Informatie over de vertrouwenspersoon en het bijbehorende document is bovendien terug te vinden op onze schoolwebsite, zodat ook ouders/verzorgers hiervan op de hoogte zijn.

De veiligheidscoördinator bewaakt de uitvoering van het pestbeleid, ondersteunt collega's en neemt bij complexere situaties de regie samen met de schoolleiding. De schoolleiding monitort periodiek de uitvoering van dit protocol en stuurt waar nodig bij op basis van signalen en analyses.

De zorgcoördinator en het ondersteuningsteam zorgen voor passende begeleiding of interventies wanneer er extra ondersteuning nodig is, in lijn met ons ondersteuningsbeleid en in samenwerking met partners zoals het Samenwerkingsverband Amsterdam en externe hulpverlening.

Leerlingen

- Gaan respectvol met elkaar om
- Doen niet mee aan pesten (ook niet online)
- Melden pestgedrag bij een volwassene

Mentoren

- Eerste aanspreekpunt bij meldingen
- Voeren gesprekken
- Maken afspraken en bewaken opvolging
- Registreren in Magister (logboek)

Vakdocenten en OOP

- Grijpen direct in bij zichtbaar pestgedrag
- Informeren de mentor

Veiligheidscoördinator/ Anti-pestcoördinator

- Bewaakt uitvoering van dit protocol
- Ondersteunt bij complexe situaties
- Analyseert meldingen jaarlijks

Ondersteuningcoördinator (Zorgcoördinator)

- Zet passende ondersteuning in
- Werkt samen met externe partners indien nodig

Vertrouwenspersoon

- Biedt een veilige plek voor vertrouwelijke gesprekken

Schoolleiding

- Besluit over eventuele maatregelen bij herhaling of ernst
- Draagt eindverantwoordelijkheid voor veiligheid

Preventie: hoe voorkomen wij pesten?

Preventie is een essentieel onderdeel van ons beleid. We werken actief aan een positief pedagogisch klimaat waarin omgangsnormen expliciet worden gemaakt en geoefend. Binnen mentoruren en onze LOB-burgerschapsmodule besteden we structureel aandacht aan sociale veiligheid, respectvolle communicatie, groepsvorming, (online) gedrag en de rol van de omstander. Ook in vakoverstijgend burgerschap komt dit terug, passend bij onze ambitie om leerlingen te leren reflecteren op hun rol in een diverse samenleving. We gebruiken daarnaast instrumenten uit onze kwaliteitszorg, zoals mentorgesprekken, portfolio-reflecties en Mentor-Ouder-Leerling (MOL) gesprekken om het welzijn en de sociale veiligheid van

leerlingen te volgen. Jaarlijks monitoren we de sociale veiligheid met een meetinstrument, zodat we trends zien, tijdig bijsturen en dit onderdeel is van onze kwaliteitscyclus.

Wij doen dit door:

- Structurele aandacht voor omgangsnormen in mentorlessen
- Integratie van sociale veiligheid in burgerschapsonderwijs
- Aandacht voor digitale weerbaarheid
- Reflectiemomenten via portfolio en MOL-gesprekken
- Jaarlijkse monitoring van sociale veiligheid
- Duidelijke en zichtbare schoolregels

Signalering en melding

Wanneer er signalen zijn van pesten door bijvoorbeeld: terugtrekgedrag, angst, dalende resultaten, verzuim, plotselinge spanningen, sociale uitsluiting of meldingen van leerlingen/ouders nemen wij dit serieus en handelen we snel. Melden kan bij de mentor, de vertrouwenspersoon, de veiligheidscoördinator, de zorgcoördinator of de schoolleiding. Om zorgvuldig te werken leggen we meldingen en stappen feitelijk vast in Magister via logboekregistratie, zodat betrokken collega's zicht houden op de situatie en afspraken consistent worden opgevolgd. We registreren alleen wat nodig is en gaan zorgvuldig om met privacy.

Signalen kunnen zijn:

- Teruggetrokken gedrag
- Angst voor school
- Daling in cijfers
- Verzuim of te laat komen
- Spanningen in de groep
- Meldingen van leerlingen of ouders

Melden kan bij:

- Mentor
- Vertrouwenspersoon: Zainab Sakouhi
- Veiligheidscoördinator: Eyyub Aydin en Mujdat Turna
- Ondersteuningcoördinator (Zorgcoördinator): Salma Mansour
- Schoolleiding: Eyyub Aydin en Soufiane Batou

Elke melding wordt serieus genomen en geregistreerd in Magister.

Stappenplan bij pesten

1. Direct ingrijpen

Wat doen we?

- Pestgedrag wordt onmiddellijk gestopt.
- De norm wordt duidelijk benoemd.
- De veiligheid van de betrokken leerling wordt gecontroleerd.

Toelichting:

Wanneer een medewerker pestgedrag ziet of signaleert, wordt direct gehandeld. Het gedrag wordt niet genegeerd of uitgesteld. De medewerker spreekt duidelijk uit dat dit gedrag niet past binnen de normen en kernwaarden van het Fiducie College. Daarbij wordt altijd eerst gekeken of de leerling zich veilig voelt en veilig verder kan deelnemen aan de les of pauze. Veiligheid staat voorop.

2. Eerste onderzoek door de mentor

Wat doen we (binnen 1-2 schooldagen)?

- Gesprek met de leerling die gepest wordt.
- Gesprek met de leerling(en) die pestgedrag vertonen.
- Indien nodig: gesprek met omstanders of andere betrokkenen.

Toelichting:

De mentor voert het eerste onderzoek zorgvuldig en in een veilige setting. In het gesprek met de leerling die gepest wordt, wordt besproken wat er precies gebeurt, hoe vaak, waar, door wie en wat de leerling nodig heeft om zich weer veilig te voelen.

In het gesprek met de leerling(en) die pestgedrag vertonen, wordt duidelijk gemaakt dat het gedrag moet stoppen. De impact van het gedrag wordt besproken en er wordt toegewerkt naar verantwoordelijkheid en herstel. Indien nodig worden ook omstanders gehoord. Dit gebeurt op een manier die rust en veiligheid bevordert en geen nieuwe spanningen veroorzaakt.

3. Afspraken maken en vastleggen

Wat doen we (binnen maximaal 5 schooldagen)?

- Concrete afspraken worden vastgelegd.
- Herstelacties worden afgesproken.
- Er wordt een plan gemaakt voor veiligheid in klas, pauze of online.
- Evaluatiemomenten worden ingepland.
- Ouders/verzorgers worden betrokken wanneer nodig.

Toelichting:

Binnen vijf schooldagen worden duidelijke en concrete afspraken gemaakt. Dit kan onder andere betekenen:

- Het pestgedrag stopt per direct.
- Er volgen herstelacties, zoals excuses of het herstellen van schade.
- Er worden praktische veiligheidsafspraken gemaakt (bijvoorbeeld over zitplaatsen, pauzes of online contact).

De mentor bewaakt de uitvoering van deze afspraken en plant vaste evaluatiemomenten. Ouders worden betrokken bij herhaling, bij grote impact of wanneer de situatie daarom vraagt. Pesten is zelden in één gesprek opgelost; daarom is opvolging essentieel.

4. Opschaling bij herhaling of ernstige situaties

Wanneer schalen we op?

- Het pestgedrag houdt aan.
- Er is sprake van ernstige intimidatie of bedreiging.
- Er is sprake van discriminatie, fysiek geweld of verspreiding van beeldmateriaal.

Wat doen we dan?

- Schoolleiding en veiligheidscoördinator nemen de regie.
- Eventuele maatregelen volgens de schoolregels worden ingezet.
- Intensieve begeleiding wordt gestart via het ondersteuningsteam.
- Er kan een persoonlijk veiligheidsplan worden opgesteld.

Toelichting:

Bij ernstige of aanhoudende situaties wordt het proces overgenomen door de schoolleiding in samenwerking met de veiligheidscoördinator. Er kunnen passende maatregelen volgen volgens het schoolreglement.

Daarnaast kan een persoonlijk veiligheidsplan worden opgesteld. Hierin kunnen afspraken staan over toezichtmomenten, pauzes, zitplaatsen of begeleiding.

5. Nazorg en borging

Wat doen we?

- Structurele evaluatiemomenten (na 1, 2, 4 en 6 weken).
- Controle of afspraken worden nageleefd.
- Aandacht voor groepsnormen indien relevant.

Toelichting:

Nazorg is een vast onderdeel van onze aanpak. De mentor controleert structureel of de leerling zich daadwerkelijk weer veilig voelt en of de gemaakte afspraken het gewenste effect hebben. Er wordt gevolgd of gemaakte afspraken worden nageleefd. Indien nodig wordt in de klas aandacht besteed aan het versterken van positieve groepsnormen en sociale veiligheid, zonder de betrokken leerling opnieuw in een kwetsbare positie te brengen.

Ons uitgangspunt is altijd: veiligheid herstellen, vertrouwen opbouwen en herhaling voorkomen.

Cyberpesten

Bij cyberpesten gelden aanvullende afspraken:

- Bewijs bewaren (screenshots, tijdstippen)
- Content melden en laten verwijderen
- Niet doorsturen of delen
- Gesprekken met betrokken leerlingen
- Eventueel betrekken van ouders en externe instanties

Digitale weerbaarheid wordt structureel behandeld in mentor- en burgerschapslessen.

Bij zeer ernstige situaties of vermoedens van strafbare feiten wordt zorgvuldig en passend gehandeld. Indien nodig wordt externe expertise ingeschakeld en kan (afhankelijk van de situatie) contact worden gelegd met passende instanties.

Ondersteuning

Afhankelijk van de situatie kunnen wij inzetten op:

- Sociale vaardigheidstraining
- Weerbaarheidstraining
- Individuele begeleiding
- Groepsinterventie
- Externe hulpverlening via samenwerkingsverband

Ons doel is niet alleen stoppen van gedrag, maar herstel van veiligheid en vertrouwen.

Registratie en kwaliteitszorg

Nazorg is een vast onderdeel van onze aanpak. De mentor checkt structureel bij de leerling die gepest werd of de veiligheid daadwerkelijk is hersteld. Ook wordt er gevolgd of de gemaakte afspraken worden nageleefd. Meestal plannen we opvolging na één week, twee weken, vier weken en zes weken. Daarnaast besteden we (indien relevant) in de klas aandacht aan herstel van groepsnormen en aan het versterken van een veilige cultuur, zonder het probleem groter te maken of de veiligheid van de betrokken leerling te schaden. Ons uitgangspunt blijft dat we toewerken naar een duurzaam veilige situatie: niet alleen "rust", maar echte veiligheid.

Tot slot evalueren wij dit pestprotocol jaarlijks. We gebruiken daarbij de uitkomsten van de sociale veiligheidsmonitor, registraties in Magister, en signalen uit mentorgesprekken en leerlingbesprekingen. De uitkomsten van deze analyses worden besproken met de schoolleiding en waar nodig vertaald naar concrete verbeteracties op schoolniveau. De verbeterpunten nemen we op in het jaarplan en de uitvoering wordt geborgd in team- en sectieplannen. Op die manier sluit het pestprotocol aan bij onze kwaliteitszorg en bij onze ambitie om een voorbeeldschool te zijn op het gebied van gedrag, ondersteuning en ontwikkeling.

- Meldingen en afspraken worden geregistreerd in Magister
- Jaarlijks analyseren wij patronen en verbeterpunten
- Resultaten van de veiligheidsmonitor worden opgenomen in het jaarplan
- Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd

Gebruikte bronnen

- Stichting School & Veiligheid: kennisbank anti-pestprotocol:

<https://www.schoolenveiligheid.nl/kennisbank/het-anti-pestprotocol-op-school/>

- Rijksoverheid: veiligheid op school/ sociale veiligheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veilig-leren-en-werken-in-het-onderwijs/veiligheid-op-school>

- Inspectie van het Onderwijs: zorgplicht sociale veiligheid & monitoring:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/veiligheid/sociale-veiligheid/toezicht-op-naleving-zorgplicht-sociale-veiligheid-op-school>

- NJi: Wat werkt tegen pesten (effectieve aanpak):

<https://www.nji.nl/kennis/pesten/wat-werkt-tegen-pesten>